

УДК 330.1:338.4:339.5:339.9

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Студ. Н.В. Гринюк, гр. МгМБК-1-17

Науковий керівник доц. С.В. Бреус

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета – визначення основних шляхів покращення ефективності діяльності суб'єктів господарювання.

Для досягнення мети поставлені такі завдання: визначити основні проблеми, які існують в зовнішньоекономічній діяльності вітчизняних підприємств та сприяють зниженню ефективності їх функціонування; визначити основні шляхи покращення ефективності зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання в умовах транснаціоналізації та економічної інтеграції на міжнародному рівні.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес покращення ефективності діяльності вітчизняних підприємств, які займаються зовнішньоекономічною діяльністю. Предметом дослідження є процес управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств України

Методи та засоби дослідження. У процесі дослідження використані методи, що базуються на загальнонаукових та емпіричних методичних прийомах економічної науки, зокрема: аналіз, синтез, індукція і дедукція.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Основні результати дослідження, що формують його наукову новизну полягають у такому: вперше: визначено основні проблеми, які існують в зовнішньоекономічній діяльності вітчизняних підприємств та сприяють зниженню ефективності їх функціонування; удосконалено підходи до визначення основних проблеми суб'єктів господарювання, які займаються зовнішньоекономічною діяльністю; набуло подальшого розвитку визначення основних шляхів покращення ефективності зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання в умовах ринкових відносин.

Практичне значення отриманих результатів полягає у тому, що визначення шляхів покращення ефективності зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних суб'єктів господарювання сприятиме підвищенню їх фінансово-економічних результатів.

Результати дослідження. Ключовим чинником соціально-економічного розвитку як країни, так і будь-якого підприємства виступає їх зовнішньоекономічна діяльність, що актуалізується в умовах транснаціоналізації та економічної інтеграції на міжнародному рівні. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств свідчить про наявність низки проблем, що перешкоджають ефективності їх функціонування в сучасних умовах. Зокрема, до них слід віднести такі:

- існування негативного сальдо зовнішньої торгівлі, що призводить до розбалансування національної економіки (адже, якщо країна імпортує більше товарів ніж експортує, то імпортні товари коштують дешевше на національному ринку на відміну від тих товарів, які вироблені в нашій країні, тобто попит на них є також більшим) [1];

- недостатній рівень якості вітчизняної продукції, що призводить до зменшення попиту на неї на міжнародних ринках збуту (призводить до виникнення невдоволеного попиту на міжнародних ринках та перешкоджає розширенню присутності вітчизняних суб'єктів господарювання на міжнародних ринках збуту продукції).

З урахування зазначеного до основних шляхів покращення ефективності зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання слід віднести такі: 1.

Вітчизняним підприємствам доцільно проводити аналіз їх зовнішньоекономічної діяльності, з метою знаходження основних проблем експорту (імпорту) та покращення діяльності підприємства в даній сфері. Вони повинні дослідити динаміку експорту (імпорту), географічну та товарну структуру, визначення продуктів, на яких існує найбільший попит, дослідити ритмічність поставок. Згідно цього підприємства можуть провести аналіз зовнішньоекономічної діяльності, знайти слабкі сторони своєї роботи та виявити конкретні резерви зростання ефективної діяльності ЗЕД. 2. Активізація інноваційної діяльності суб'єктів господарювання. Інформаційна складова підприємства ЗЕД може передбачати глобальні зміни в економічній ситуації та знаходження масштабних рішень, які спрямовані на стабільний розвиток підприємства на зовнішніх ринках. Тому лише активне впровадження інновацій підприємствами може забезпечити їх ефективне функціонування на міжнародних ринках [2]. 3. Проведення аналізу зовнішнього середовища, що є однією з умов підвищення ефективності їх зовнішньоекономічної діяльності, зокрема здійснювати оцінку конкурентів та споживачів, аналіз товарів конкурентів, для того щоб потім виявити стадії життєвого циклу товару або його заміни. Після чого підприємство буде здатне робити маркетингове дослідження, що дасть змогу виявити переваги споживачів, а також оцінити постачальників та якість сировини [3]. 4. Окреслення кола країн, які є привабливими для співпраці (привабливим для проникнення на їх ринок), що є одним з головних етапів покращення їх зовнішньоекономічної діяльності. При цьому доцільно ретельно вивчити систему міжнародної торгівлі та політико-правове середовище даних країн, визначити потребу іноземних країн в товарах та послугах, провести аналіз рівня доходів населення. Такий аналіз дасть змогу виявити підприємству, чи доцільно йому виходити на ринок тієї чи іншої країни. 5. Експансія на міжнародних ринках у результаті купівлі іноземних підприємств, що сприятиме збереженню ринкової позиції, а в подальшому дасть змогу зайняти певну ринкову нішу.

Висновки. Визначення основних проблеми, які перешкоджають здійсненню ефективної зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств та визначення на їх основі основних шляхів покращення ефективності їх функціонування господарювання в умовах транснаціоналізації та економічної інтеграції на міжнародному рівні сприятиме підвищення конкурентоспроможності їх продукції та в цілому підприємств як на мікрорівні так і на макрорівні зокрема.

Ключові слова: зовнішньоекономічна діяльність, ефективність зовнішньоекономічної діяльності, негативне сальдо зовнішньоекономічної діяльності, міжнародні ринки збуту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зосимова Ж.С. Проблеми та умови покращення зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств / Ж.С. Зосимова // Економіка. Управління. Інновації. – 2013. – Вип. 2 (10). – С. 119–124.
2. Яковлев А. І. Удосконалення методів визначення ефективності ЗЕД / А.І. Яковлев // Фінанси України. – 2014. – № 9. – С.25-27.
3. Гаркуша О. О.Ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Автореф. [Електронний ресурс]: <http://masters.donntu.edu.ua/2003/fem/garkusha/diss/index.htm>
4. Україна на міжнародних ринках – 2007: проблеми та перспективи [Центр Разумкова]. - К., 2012. - 258 с.
5. Кириченко О. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності / О. Кириченко. – К.: Фінансист, 2013. – 634 с.